

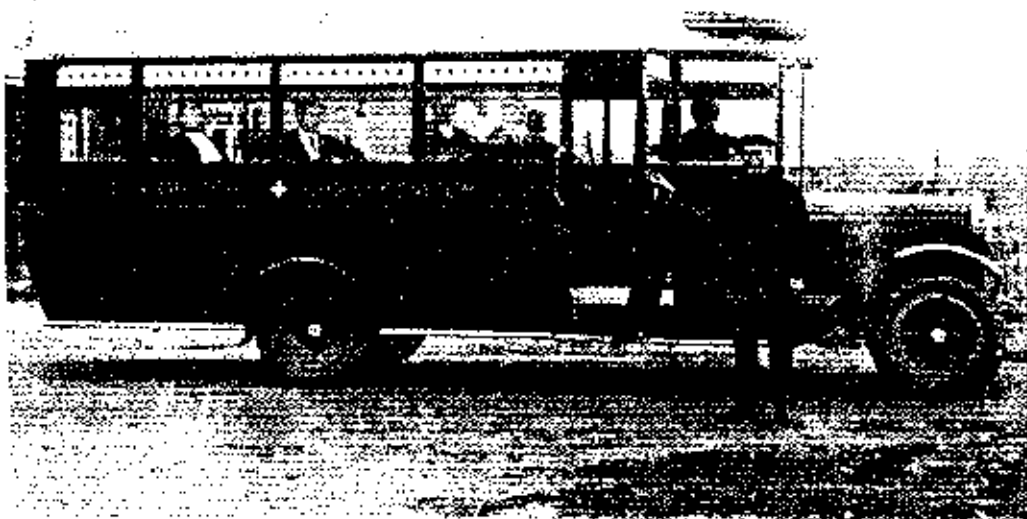
Haldvind

LOKALBLAD FOR HALD EGE, NONBO OG BÆKKELUND

Nr. 2

18. ÅRG.

JUNI 2000

Det selvejende lokalblad **HALD VIND** udgives af den til enhver tid siddende redaktion, der supplerer sig selv. Redaktionsmedlemmer p.t.:

Elsø Folke , Teglgårdsvej 25,	8663 8112
Per Schwartz-Jensen , Trinbrædtvej 2,	8663 8157
Kasserer: Ditte Larsen , Granvænget 1,	8663 8124
Ansvarshavende redaktør (efter tur):	
Finn Brøndum Petersen , Teglgårdsvej 6,	8663 8293

HALD VIND er afhængig af bladets læsere, annoncører, sponsorer og skribenter.

HALD VIND uddeles gratis til alle husstande i Hald Ege, Nonbo-bydøle og Bækkelund.

HALD VIND udgives 4 gange om året i månederne marts, juni, september og december.

Oplag: 400 Tryk: Nørremarken 8661 5900

Indlæg til næste nummer skal afleveres senest mandag den 11. september 2000.

Indlæg skrives på papir med samme størrelse som **HALD VIND**, så nedfotografering undgås. Husk rigeligt store marginer hele vejen rundt. Brug f.eks. indholdsfortegnelsen som skabelon.

Forside:

Rutebil anno 1927.

Sådan så den ud, den hypermoderne omnibus, som betjente ruten fra Viborg og ud til Kur-anstalten i Hald Ege.

Indholdsfortegnelse:

Leder	Side 4
Af Folkekurens historie ...	- 5
Hald Ege Kulturforening..	- 8
Kursus i pileflet	- 9
Sommerfest 2000	- 10
Sankt Hans bål	- 14
Åbent Atelier	- 15
Hald Ege Samlingen	- 16
Hald Ege Vandværk	- 20
Nyt fra Grundejerforeningen	- 25

Velkommen til alle læserne, og specielt velkommen til nye læsere. Til orientering for nye læsere har bladet baggrund i en frivillig redaktion og udsendes nu på 18. år, hvilket vi selv syntes er meget flot. Skulle der være en eller flere blandt vores trofaste læsere, som har samme opfattelse, eller anden kommentar til Hald Vind er de meget velkommen med artikler, indlæg, små annoncer og ligende, blot husk det skal have A5 - format, tak.

Artikler til bladet kan omhandle alt lige fra lokale debat oplæg, til personlige rejsebeskrivelser, redaktionen foretager ingen korrektur, men begrænser kun bladets omfanget til ca. 40 A5 sider.

En eller flere tilkendegivelser om den nye Egekværn i pavillon 29 kunne være en ide, så hvorfor ikke skrive nogle få ord til Hald Vind!!!

Der er mange traditioner i Hald Ege og omegn, redaktion vil gerne opfordre til at vores læsere deltager i vedligeholdelsen af disse traditioner. I denne tid er det specielt Sct. Hans fest, sommerfest, Hald spil og sikkert mere.

Til yderligere orientering kan Hald Vind bringe artikler med reduceret troværdighed, dog hovedsageligt omkring 1. april. Igen i år var der flere af vores læsere som ikke opfattede at artiklen i April nummeret om kabel TV i Hald Ege var utroværdig. Det var en aprilsnar, håber at vores læsere kan tage spøgen, for der er ingen garanti for at april 2001 bliver en undtagelse.

Redaktionen vil gerne ønske læseren en god sommer, med et ønske om mange gode oplevelser i vores lokal område.

Af Folkekurens historie:

Poul Videbech (1869-1933).

I sidste nummer af Hald Vind blev historien om "Lazaretlejren ved Hald" fortalt af Egil Burup. Nu følger i 3 afsnit "Folkekurens historie" fortalt af overlæge Holger Jakobsen, Hald, ved 20-års-jubilæet i 1942. Overlæge Jakobsen skriver:

Allerede mens lejren benyttedes til brug for krigsfanger, var der mange, som tænkte, at når krigen engang var forbi og krigsfangerne var draget til deres hjemland, så ville der her ligge et bygningskompleks af mere end 50 bygninger med gode sanitære installationer, men alligevel liggende således, at dersom de ikke blev udnyttet til en samlet opgave, ville de være ret værdiløse. Der fremkom derfor fra mange sider udtalelser og forslag om en samlet udnyttelse af Lazaretlejren, men det, som vakte størst opmærksomhed, blev fremsat af overlæge Videbech.

Overlæge, dr. med. Poul Videbech, (født 9. oktober 1869, død 14. august 1933) der boede i Viborg, havde set lejren blive bygget op og havde set den blive befolket af de mange skiftende hold af krigsfanger. Han indså klart, at dersom bygningerne skulle beholde deres værdi, skulle de holdes vedlige, og at man derfor, allerede mens de endnu blev benyttet af krigsfanger, skulle gå i gang med at udarbejde planer for deres benyttelse efter krigens afslutning, således at disse planer lå færdige, inden de sidste krigsfanger var rejst. Overlæge Videbech var klar over, at jo kortere tid, træbygningerne fik lov at stå tomme, des mindre skade ville der ske på bygningerne og installationerne.

Overlæge Videbech, der var praktiserende læge og speciallæge med privatklinik, havde set den forskel, der kunne være på at skaffe rekreationsophold til fattige og rige. Han havde ofte stået overfor, at fattige ikke kunne få den rejse til et badested eller kursted eller et rekreationshjem, som de rige kunne skaffe sig, og derfor måtte den mindre bemidlede senere komme sig end den mere bemidlede. Det beklagelige i dette faktum mente overlæge Videbech, man nu eventuelt kunne afhjælpe, og han foreslog, at man skulle forsøge at indrette et folkeligt kursted i Lazaretlejren, når den engang blev ledig.

Overlæge Videbechs forslag vakte megen opmærksomhed, og de, der havde mest med syge mennesker og sygekasseforhold at gøre, indså straks, at man her havde mulighed for en ganske overordentlig værdifuld foretagelse af de midler og institutioner, som man i Danmark havde til rådighed ved behandling af patienter.

Der fremkom nu en ret kraftig diskussion, men flere og flere så bort fra vanskelighederne, som man jo nok ikke måtte være blind for, og fæstnede blikket på den store opgave, hvis løsning nok var overvindelsen af vanskelighederne værd.

Der indsendtes til regering og rigsdag et forslag underskrevet af formanden for Dansk Røde Kors, professor Harald Høffding, af formanden for forretningsudvalget for de samvirkende centralforeninger af sygekasser, skatterådsformand Joh. Sørensen, Udby ved Holbæk, af formanden for centralforeningen af sygeplejevirkomheder udenfor København, Dr. Jacobi, Vester Skjerninge, og af sygekasseinspektør Dr. Wittrup til nedsættelse af en kommission af sagkyndige til overvejelse af spørgsmålet om det formålstjenlige i at bevare lazaretlejren til et sanitært formål.

Fra Dansk Røde Kors nedsattes samtidig et udvalg, som samlede sig mere og mere om overlæge Videbechs første tanke, som han havde udtrykt med de ord: "at der skabes et kursted for mindre bemidlede og ubemidlede indrettet efter samme princip og som de, der i mange år har stået åbne for de bemidlede, og som allerede i menneskealdrer har været de steder, hvor de bemidlede patienter søgte hen for at opnå helbredelse for kroniske sygdomme".

Planen fik støtte fra mange læger og fra lægernes fagskrift "Ugeskrift for Læger", og man arbejdede sig trods mange skeptikers modstand frem til et forslag, hvorefter forsøget skulle gennemføres.

I lazaretlejren, som havde stået tom nogen tid, begyndte der nu igen et travlt og virksomt liv; man tømrede og snedkererede, man malede og fertniserede. Installationerne blev gået efter af både smede og elektrikere.

Den 1. August 1922 fastsattes som den dato, hvor Danske Røde Kors' Folkekuranstalt ved Hald skulle åbne for patienter.

Fortsettes i næste nummer.

Hald Ege kulturforenings efterårsprogram år 2000

Skotsk/Irsk aften fredag d. 6 oktober kl. 19:00
Mad, øl, whisky og Musik med "Irsk stuvning". Pris 100 kr.
for medlemmer af H.E.K. Bestil allerede nu billet til denne
helt specielle aften på 8663-8870. NB. Kun plads til 70 deltagere.

Fernisering på kunstudstilling med Jørn Hulris Sørensen
lørdag d. 14 oktober kl. 14 til 17. Udstillingen er åben
tordage fra kl. 18 til 20 samt lørdage/søndage fra kl. 14 til 17
frem til d. 29 oktober.

Pileflet kursus i weekenden d. 28 og 29 oktober. Se Separat
omtale andetsted i Hald Vind.

Torsdag d. 9 november. Kl. 19:00. Find dine rødder. Et
foredrag om slægtsforskning ved Anton Blaabjerg. 20 kr.

Torsdag d. 23 november kl. 19:00. B.S. Knudsen fortæller
om Juletræets historie. 20 kr.

Torsdag d. 30 november. Juledekoraationsaften ved Birte
Ladefoged. Yderligere beskrivelse kommer senere.

Nytårstravetur med Leif Stilling søndag d. 7 januar 2001

HALD EGE KULTURFORENING

i samarbejde med
Folkeuniversitetet.

Kursus i Pileflet.

28.- 29. oktober.

For begyndere og øvede

Under kurset foredrag :
Kurven som beholder

Underviser : Elsebeth Øberg Nr. Nebel.

Tilmelding : senest 25. september

N-O Nopper

Teglårdsvej 25 Hald Ege

Telefon. 86 63 81 12

10
Hald Ege-

Sommerfest 2000

Vi er i gang med planlægningen af dette års sommerfest. Det er lykkedes os igen at hyre Karl Engelbrecht Band, som med stor succes spillede for os ved sommerfesten i 1997.

Festen er i år planlagt til lørdag den 26. august.

Vi forventer at råde over festteltet fra fredag morgen til mandag morgen.

Vi efterlyser derfor folk, der har lyst til at planlægge og afholde arrangementer i teltet om fredagen f.eks. for børn og unge. Vi vil i festudvalget være behjælpelige i det omfang, det er os muligt.

Har du i øvrigt en mening eller et forslag til arrangementer i forbindelse med festdagen (lørdagen), meget gerne noget du selv vil stå for, f.eks. gedefodbold, boder, musik, så dagen kan blive endnu festligere, er du meget velkommen til at kontakte festudvalget.

Festudvalget er i år:

Charlotte Søholm, Tjørnevænget 2, tlf. 8663 8623

Ole Nielsen, Nonbo hegn 12, tlf. 8663 8298

Anne Marie Smidt, Slugten 16, tlf. 8663 8723

Alice Jensen, Brinken 36, tlf. 8663 8870

Vibeke Boje, Teglgårdsvej 6, tlf. 8663 8293

Olav Jensen, Egeskovvej 41, tlf. 8663 8887

Du vil i øvrigt kunne læse mere om festlighederne på Hald Eges Hjemmeside:

HYPERLINK <http://www.haldege.dk>

Med venlig hilsen festudvalget

Grundejerforeningen
Nonbo – Bækkelund – Hald Ege
inviterer den 23. juni 2000 til

Sankt Hans bål

på græsarealet bag kirken klokken 21.

Sognepræst Ole Bak holder båletalen.
Derudover er der traditionen tro
knytrende ild, sang og en hylende heks.

For børn og andre snøbrødsbagere skulle
der være varme gløder allerede klokken 20.

For de tørstige vil der blive indrettet
en lille bagagerumsbod, så man kan købe
øl og sodavand fra Købmand Hessum.

666 Vel mødt! 666

KOM INDENFOR!

hos Birte Mølgaard
Trinbrædtvej 10.....

I samarbejde med Viborg Kunstforening
afholdes

ÅBENT ATELIER

Lørdag d.2.9. Kl. 12 - 17

Søndag d.3.9. Kl. 12- 17

En flok kunstnere på Viborg-egnen lukker
dørene op denne weekend. Se nærmere
annoncering i de lokale aviser.

ADVOKATFIRMAET DAHL

Advokater med møderet for Landsret og Højesteret

Gravene 2 . 8800 Viborg

TH. 86 62 15 88 . fax 86 62 14 90.

Thorkil Dahl . Jørn Friis . Hans Peder Jespersen
Vibeke Asmin Hansen . Henrik Ottosen . Claus Madsen . Jesper Høj
Dorte Guldbryn . Lars Bo Nilsson . Peter Lind Nielsen
Anne-Vibeke Dolleris . Karsten Cronwald

HALD EGE SAMLINGEN

Verdenshistorien har gang på gang kunnet mærkes i Hald Ege området.

Det har fået en række beboerne i Hald Ege til at spørge: *Hvad kommer fortiden os ved?* og *Hvordan opstod vores by, og hvordan har den udviklet sig gennem tiderne?*

Da mange i området gerne vil have svar på disse spørgsmål og er interesserede i at bevare og synliggøre områdets historie, var det med stor lokal deltagelse, man på en stiftende generalforsamling netop har kunnet danne foreningen HALD EGE SAMLINGEN.

Det er den nystartede forenings formål at etablere en alsidig, permanent udstilling om Hald Eges historie, der er præget både af følgerne af krig og konflikter i Europa og af national og international forsorg for såvel krigsofre som andre lidende.

Det synlige minde om adskillige af de begivenheder, der har dannet baggrund for den nuværende bebyggelse, er de røde barakker, der har fået det moderne navn "Egeskovcentret". Af mange landet over er området kendt som "Kuren".

Endnu findes mennesker, der har haft deres virke i dette område, eller hvis pårørende har været beskæftiget her, og en del effekter navnlig fra kurtiden er allerede i foreningens besiddelse. Herudover vil man selvfølgelig indsamle og registrere materielle levn og skriftlige kilder, der kan belyse områdets fortid. Det er også hensigten, at genstandene kan stilles til rådighed for nærmere studium af interesserede grupper eller enkeltpersoner..

HALD EGE SAMLINGEN vil ligeledes arrangere og afholde udstillinger, ekskursioner, oplysende foredrag og lignende for at øge kendskabet til områdets historie.

Viborg Stiftsmuseum har lovet at bistå i arbejdet med opbygning af udstillingen, der fremover vil være under museets kyndige tilsyn.

Udstillingen og udgangspunktet for foreningens arbejde i øvrigt vil være, at finde i en af de gamle røde barakker fra 1917, idet Viborg Amt velvilligt har stillet lokaler til rådighed herfor i den tidligere pavillon nr. 29, der fremover vil bære adressen Videbechs Alle 165.

Den første bestyrelse for **HALD EGE SAMLINGEN** har fået følgende sammensætning: Bodil Bech (formand), Erik Dolmer, Ditte Larsen, Ingvar Musæus og Leif Stilling.

Såfremt man har interesse i at blive medlem af og støtte den nystartede lokalhistoriske museumsforening, kan man rette henvendelse til nedenstående:

Bodil Bech	tf. 8663 8172
Erik Dolmer	- 8663 8757
Ditte Larsen	- 8663 8124
Ingvor Mussen	- 8663 8339
Leif Stilling	- 8663 8729

Kontingentet er 100 kr. om året pr. husstand.

Vi håber meget på stor tilslutning.

Marketing · Tryksager · Bureau
 Sct. Mathias Gade 171 · DK-8800 Viborg
 NYT Telefonnr. 8725 0799 · Mobiltelefon 2233 9955

Hald Ege Vandværk

3.-sidste generalforsamling ?

Det store emne på Hald Ege Vandværks generalforsamling den 13. juni 2000 i Egekværnen blev naturligvis debatten om vandværkets afvikling og overgang til Viborg Kommunale Vandforsyning.

Første punkt på dagsordenen var dog beretning om selskabets virksomhed. Formanden, Aksel Olesen, kunne berette om beskeden aktivitet, da hovedbeskæftigelsen efterhånden alene omfatter opkrævning af betaling for vandet og udfærdigelse af regnskabet.

Næste punkt - forelæggelse af revideret regnskab - affødte enkelte spørgsmål om tilbagebetaling af andelshaverlån. Det er bestyrelsens opfattelse, at andelshavernes tilgødehavende har 1. prioritet i en kommende afvikling.

Valg af to betyrelsesmedlemmer gav genvalg til Erik Lund Sørensen og Finn Morsing, for begges vedkommende dog med det klare forbehold, at valget kun kunne modtages, hvis generalforsamlingen senere accepterede at opgaven var bedst mulige afvikling af vandværket, helst med virkning fra førstkommende årsskifte.

Som revisor blev Henrik Vejen genvalgt, og Per Schwartz-Jensen afgav heller ikke denne gang sin suverænitet som suppleant.

Bestyrelsens forslag til afvikling af Hald Ege Vandværk blev derefter gennemgået og kommenteret. Der er i samarbejde med

Viborg Kommunale Vandforsyning udarbejdet et budget for afviklingen, og dette budget danner basis for en ansøgning til Vandfonden om tilskud til afviklingen. Desværre holder fonden først møde den 22. august, så før den tid vides ikke noget om et eventuelt tilskuds størrelse. Det samlede budget for afvikling udgør lige knap en million kroner, og kan i værste fald medføre en omkostning på ca. 5.000 kr. pr. husstand. Der er dog begrundet håb om, at det bliver mindre.

Generalforsamlingen, der bestyrelsen iberegnet talte tyve andels-havere, besluttede, at bestyrelsen arbejder videre på sine planer, og at der i september afholdes en ny generalforsamling, hvor alle konsekvenser af en lukning fremlægges.

Hovedtallene i regnskab 1999 blev lovet gengivet i Hald Vind, så her er de:

Indtægter		Udgifter	
		Overskud 99	18.496
Vandsalg	121.321	Vandkøb	77.902
Gebyrer	160	Adm. og drift	18.021
Diverse	0	Financiering	3.985
		Afskrivning	3.077
Ialt	121.481	Ialt	121.481

Ved årets udgang var der 377.000 kr. på bogen og en gæld på 283.000. Hertil kommer bogført værdi af bygninger og anlæg på kr. 209.000, men det er nærmest utænkeligt at disse beløb kan kapitaliseres, i hvert fald vil Viborg Kommunale Vandforsyning ikke gi' fem flade øre, men tværtimod forlange penge for en overtagelse.

Ref: Finn Morsing

Nyt fra Grundejerforeningen i Nonbo - Bækkelund - Hald Ege

Ja, så er det næsten midsummer igen her i Hald Ege, og sædvanen tro inviterer grundejerforeningen til Sankt Hans fest på græsarealet bagved Hald Ege Kirke - jævnfør opslaget her i bladet. Vi har lokket sognepræst Ole Bak til at holde båletalen og håber på godt vejr, så både snobrød og bålstemning kan nydes tørskoet.

Som nogen nok har lagt mærke til, har der ikke været nogen travetur her i foråret, men vi regner med at arrangere en skattejagt for børn og barnlige sjæle i sensommeren.

Ellers er der ikke sket det helt store i grundejerforeningen siden sidst. Vi går stadig og grubler over, hvordan foreningslivet herude eventuelt kunne skrues sammen på anden vis end nu, og vi er i den forbindelse meget interesserede i gode idéer.

Til sidst kan vi lige fortælle, at Viborg kommune nu har meddelt os, hvilke beslutninger, der er truffet vedrørende chikanerne på Egeskovvej. Anlægget ud for nr. 11 skal modificeres på samme måde som det ud for nr. 37, hvor hjørnerne forsøgsvist blev fjernet sidste år. Derudover bliver anlægget ud for nr. 17 fjernet helt. Præcist hvornår ændringerne bliver foretaget, véd vi endnu ikke.

Foreløbigt håber vi at se rigtig mange ved Sankt Hans bålet, hvor vi i år i modsætning til sidste år nok skal huske at få lavet et genoptryk af sangen til Hald Eges pris.

Det var alt for denne gang - god sommer!

På bestyrelsens vegne
Lise Schrøder

